

Art FAMA

april 2010. br. 39 cena 100 din

MAGAZIN ZA SAVREMENU UMETNIČKU SCENU i vodič kroz aktuelne programe galerija i muzeja

INTERVJU MESECA
DEJAN SREtenović

PERFORMATIVNE SLIKE
TATJANE ILIĆ

YOKO LENON TITO,
DAN PARDJOVSKI,
ABS U NOVOM SADU

POKRET NEBOJŠE BABIĆA
DOBAR LOŠ ZAO - HARD SOC
SVET ČUDA IZA OGLEDALA
(ČETIRI SLIKARA = ČETIRI SKULPTORA
LJUBOMIR ERIĆ: O CRTEŽU

SAVREMENA SCENA
BEOGRADA I SRBIJE

VODIČ KROZ
UMETNOST SRBIJE

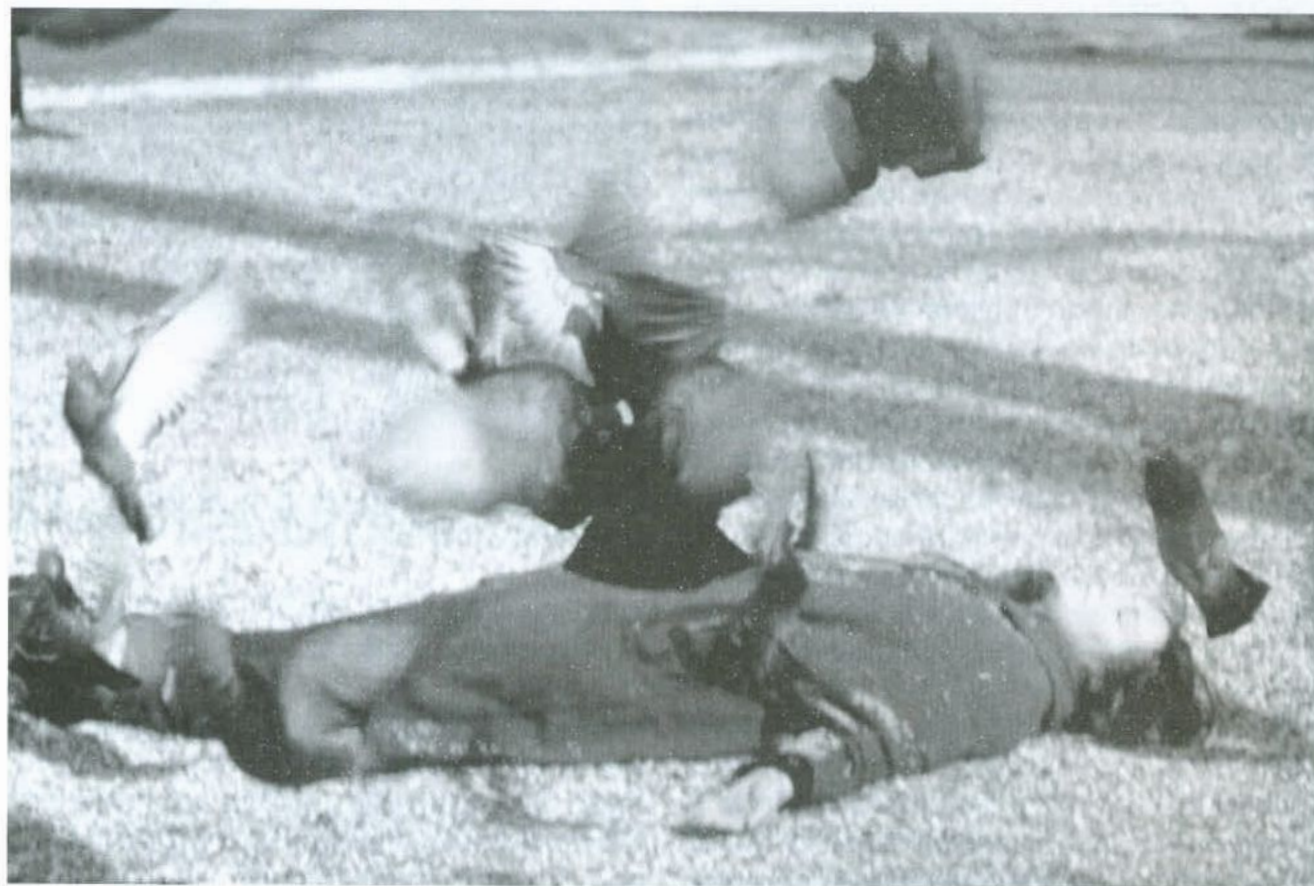
PROJEKTI:
DVOJNICI RADETA KUNDACINE

REMEK DELA U SENCI:
ZORAN POPOVIĆ:
ZADOVOLISTVO U CRTEŽU

UMETNICI SVIH ZEMALJA UJEDINITE SE

ART FAMA JE NAJBOLJI ČASOPIS ZA SAVREMENU UMETNOST U SRBIJI ZATO ŠTO JE JEDINI

umetnost danas/art now/heute kunst/les arts maintenant/arte oggi

Tanja Ilić, performans

Performativne slike Tatjane Ilić

U Arte galeriji 13. maja 2010. godine biće otvorena doktorska izložba Tatjane Ilić pod nazivom "Na granici mogućeg /Performativne slike Tatjane Ilić" i podnaslovom "Performativne slike sa pticama u termovizijskom foto-performansu".

Tatjana Ilić je srpska umetnica internacionalnog renomea, koja je umetničko obrazovanje stekla na akademijama u Rijeci, Beogradu i Diseldorfu, gde je studirala u jedinoj klasi koju je izveo čuveni Janis Kounellis, od kojeg je 1997. godine dobila majstorsko pismo, ekvivalentno tituli magistra u ovdašnjim klasifikacijama. Internacionalnu karijeru ova umetnica nastavila

je i razvijala učešćem na brojnim značajnim međunarodnim izložbama na kojima je izlagala sa imenima koja su definisala i danas definišu umetničke prilike u Evropi i svetu. Godine 2003. Tatjana Ilić je uvršćena u analitičku mapu svetskog performansa „PERFORMANCE-ART-KONTEXT“, koju je izradio i objavio Evropski institut za performans u Esenu, a godine 2007. i 2009. uvršćena je u referentni "Kiršnerov leksikon za savremenu vizuelnu umetnost" nemačkog izdavača Saura. Njeni radovi nalaze se u kolekcijama Malksatén, Muzeja Polo u Firenci, Galerije Akademije umetnosti u Firenci, Muzeja Schloss Bernrath u Diseldorfu, i drugim privatnim kolekcijama i muzejima.

Tatjana Ilić zauzima specifičnu poziciju u domaćim umetničkim prilikama, kao jedna od retkih internacionalno značajnih umetnika čiji rad nije adekvatno vrednovan od strane ovdašnjih institucija. To je i jedan od razloga zbog kojih je

Tatjana Ilić svoju umetničku poziciju definisala kao "poziciju aktivne umetničke margine". Referentni okvir za proglas aktivne margine nisu međutim bile samo lokalne prilike – to bi za energiju Tatjane Ilić značilo zatvaranje u jedan uzak okvir u kojem ona ne bi mogla da obitava. Pozicija aktivne margine jeste ona koja se kao takva definiše u odnosu na obilje pojava u aktuelnim praksama ali i teorijama savremene umetnosti i njenih globalnih i globalizujućih stremljenja, u kojim je prava kritička umetnost ona koja, negirajući urušavanje metanarativa i nepostojanje totaliteta, nudi rešenja umesto da samo postavlja pitanja. To je ona metakritika koja je delom uvek subverzivna, pa samim tim i na margini, za razliku od kritičkih praksi savremene umetnosti koje, paradoksalno, sve više postaju mejnstrim.

Tatjana Ilić je, od svojih prvih radova izvedenih devedesetih godina pod okriljem diseldorfske akademije, definisala takav stvaralački princip, ostvarujući u sopstvenom radu jedan mentalni i duhovni kontinuum koji se ne završava ni sa performativnim slikama kao njenim zasad poslednjim radom. Zapravo, moglo bi se reći da upravo one, performativne slike koje je Tatjana Ilić izvodila u sinergiji sa pticama koje su, tehnički, njihovi autori, uspostavljaju liniju kontinuiteta sa jednim od njenih prvih radova, suzama uramljenim u betonski ram, suzama koje su se plakale u vremenu ranih devedesetih i koje su bile meditativni lament nad jednim nadličnim poimanjem stanja sveta. U oba rada je mentalna energija autorke ona koja kontroliše stvaralački proces naizgled slučajnog otiskivanja na platnu ili papiru, suza ili traga krila visokoletača. To je energija koja se ponekad materijalizuje, kao što je ovde slučaj, ili pak ostaje nezabeležena, da struji u vidu prepoznavanja od strane lucidnog pojedinca koji uspe da je pronađe na nekoj frekvenciji. Ta frekvencija je ona "granica mogućeg" koju je u radu Tatjane Ilić prepoznao Kounellis, a koja se manifestuje u svim njenim radovima koji su se dogodili između ovih prethodno pomenutih: eksplozija koja je nastala u susretu znoja i natrijuma; tautološka situacija sa projekcijom projektora koji projektuje sam sebe a kada nestane ostaje reč "sećanje"; galerijski pod kao "toplo mesto" koje umetnica greje bosim stopalima; ptica koju je pustila da izleti iz njenih usta; pedeset hibridnih ruža koje je baci-

la publici nakon što su joj raskrvarile ruke; sudar dva automobila koji na platnu ostavlja crni trag guma; orah koji je devedesetih u Diseldorfu nosila na svojim leđima, sa korenom i sa nešto malo zemlje iz koje je iščupan, pa i njemu sličan klošar Viktor Nenadović kojeg je 2005. povela sa sobom u Firencu da bude živa slika ili skulptura na izložbi na kojoj su velika imena svetske scene savremene umetnosti odavala počast Mikelandelovom Davidu.

Ta ista frekvencija je ujedno i ona na kojoj Tatjana Ilić uspostavlja kontinuitet ne samo u okvirima sopstvene umetničke logike, već i sa logikom i mišljenjima drugih umetnika koji se takođe kreću po granicama aktivne margine i kojima Tatjana Ilić na ovoj izložbi posvećuje svoje performativne slike, arije i rekvijeme kojima je sposobna da, po Kounellisovim rečima o njenom radu, "uzdigne tenzije, drame i melanholije, svirajući dan za danom na jednoj jedinoj žici", virtuožnošću koja je daleko iznad tehničke.

Ivana Benović